

30 Σεπτεμβρίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 634/92 και 805/92)

- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί / Προαγωγές — Συνεντεύξεις — Φύση της συνέντευξης — Βαρύτητα και όριά της — Εσφαλμένη η αξιολόγηση της συνέντευξης από την Ε.Δ.Υ. στην κριθείσα περίπτωση ακύρωσης διορισμού σε διευθυντική θέση, και για το λόγο αυτό.
- 5
- Λέξεις και Φράσεις — Ο όρος "πείρα", όταν προσδιορίζεται ως απαραίτητο προσόν για διορισμό ή προαγωγή σε δημόσια θέση — Έννοια από την **Theodoros G. Papapetrou v. Republic**.
- 10
- Λέξεις και Φράσεις — Όρος "Ηγετική Ικανότης" στα πλαίσια των Εμπιστευτικών Εκθέσεων των δημοσίων υπαλλήλων — Δε συναρτάται με διοικητική πείρα, αλλά με τη δύναμη της προνοητικότητας και τις προοπτικές του μέλλοντος.
- 15
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί / Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου — Βαρύτητα — Δεν εξουδετερώνει τη διακριτική ευχέρεια της Ε.Δ.Υ. — Καθήκον αιτιολογήσεως της ΕΔΥ ώστε τελικά η απόφαση που λαμβάνεται τελικά να είναι λογικά εφικτή.
- 20
- Οι αιτητές προσέβαλαν με τις δύο, συναφείς και συνεκδικασθείσες, προσφυγές τους την προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους στη θέση Διευθυντή Βιομηχανίας, Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής. Ο πρώτος των αιτητών είχε τη σύσταση του αρμοδίου Προϊσταμένου
- 25
- Τμήματος υπέρ του, ενώ ο έτερος κριθίκε ως ο καταλληλότερος

από τη μειοψηφία της Επιτροπής Δημοοίας Υπηρεοίας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάοισε ότι:

1. Η επίδοοση των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση, ουνιστά ένα από τα οτοιχεία κρίοεωο για τον προοδιορισμό της καταλληλότηοηο των υποψηφίων για διορισμό ή προαγωγή. Δεν είναι όμως το μόνο οτοιχείο, ούτε εξ αντικειμένου ουνιστά καθοριστικό παράγοντα για τον προοδιορισμό της καταλληλότηοηο των υποψηφίων. Η οταδιοδρομία των υποψηφίων, όπωο αποκάλυπτεται από τα υπηρεοιακά τουο οτοιχεία, αποτελεί παράγοντα μείζονοο οημαοίαο για τον καθορισμό των ιδιοτήτων, της ικανότηοηο και της προοήλωοήο τουο στο καθήκον. Τα υπηρεοιακά οτοιχεία, εφόοον η υπηρεοία καλύπτει εύλογο χρονικό διάοτημα, καθορπιόουν με τον αοφαλέοτερο τρόπο τιοο ικανότηοηο και τα προοόντα των υποψηφίων. Στη ούοταοή του ο Γενικόο Διευθυντήο εν προκειμένοο δίνει ιδιαίτερη οημαοία στη διοικητική πείρα, ωο οτοιχείο ενέχον μεγάλη οημαοία για τη διαμόρφωοή της. Όνωο η πείρα και, ιδιαίτερα η διοικητική πείρα, ουνιστούοε παράγοντα μεγάλης οπουδαιότηοηο για την εκπλήρωοη των καθηκόντων της επίδικηο θέοηο και εύλογα μπόρούοε να δοθεί βαρύτητα ο'αυτή από τον Προοιότάμενο του Τιμήματοο, στη διαμόρφωοη της ούοταοήο του. 5
10
15
20
2. Ο όροο "πείρα", όταν προοδιορίζεται ωο αοαοαίτητο προοόν για διορισμό ή προαγωγή σε δημόοια θέση, ενέχει τη οημαοία που αοοδόθηκε ο'αυτόν στην απόφαοη του Ανωτάτου ουνταγματικού Δικαστηρίου *Theodoros G. Papapetrou v. Republic*. 25
3. Ο όροο "Ηγετική Ικανότηοη" με την έννοια που αοοοιδοεται ο'αυτόν στο πλαίσιο των Εμπιοτευτικών Εκθέοεων, δε ουναοράεται με διοικητική πείρα, αλλά με τη δύναμη της προνοητικότηοηο και τιοο προοπτικέο του μέλλοντοο. Υπό το πρίομα των οτοιχείων του φακέλου του ενδιαφερομένοο μέρουο, διαπιοτώνεται ότι η διοικητική πείρα την οποία είχε κατά τον κρίοιμο χρόνο για τον προοδιορισμό των προοόντων των υποψηφίων, περιορίζοταν σε δύο έτη. Το εύρημα της Ε.Δ.Υ. περί του αντιθέτου, κρίνεται ανυπόοτατο. Η μη κατοχή ενόο αοαοαίτητου προοόντοο, καθιοτούοε την υποψηφιότηοηα του ενδιαφερομένοο μέρουο αοαοάδεκτη και κατ'επέκταοη την απόφαοη για το διορισμό της άκυρη. Η κατάληξη αυτή δικαιοώννει τουο αιτητέο και οτιοο δύο προοοφυγέο. 30
35
40

Και προοοοντούχοο να ήταν το ενδιαφερομένο μέροο, ο διορισμόο της και πάλι θα έπρεπε να ακυρωθεί στο πλαίσιο της προ-

σφυγής 634/92 επειδή -

(α) η Ε.Δ.Υ. δεν απέδωσε τη δέουσα βαρύτητα στη σύσταση του
Γενικού Διευθυντή και,

5

(β) η αιτιολογία που παρατέθηκε δε στοιχειοθετεί βάσιμο λόγο
για τη μη υιοθέτησή της.

10

Η Ε.Δ.Υ. έκρινε ότι υπήρχει κάποια αντίφαση στη σύσταση του
Γενικού Διευθυντή, η οποία ήταν ανύπαρκτη. Ο Προϊστάμενος
του Τμήματος είναι, όπως έχει επανειλημμένα ειπωθεί, σε μονα-
δική θέση να κρίνει τις λειτουργικές ανάγκες της υπηρεσίας και
γι' αυτό η σύστασή του ενέχει μεγάλη βαρύτητα [βλ. μεταξύ άλ-
λων, *Markides v. Republic* και *Republic v. Haris*. Ενόψει των
15 καθηκόντων που θα εκαλείτο να εκτελέσει ο υποψήφιος που θα
επιλεγόταν - ευρεία πείρα, γενικά και διοικητική ειδικά - συνι-
στούσε παράγοντα μεγάλης σπουδαιότητας, για την επιτυχή
εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης.

20

Η βαρύτητα την οποία ενέχει η σύσταση του προϊστάμενου του
Τμήματος δεν εξουδετερώνει τη διακριτική ευχέρεια της Ε.Δ.Υ.
να επιλέξει τον καταλληλότερο κατά την κρίση της υποψήφιο.
Έχει καθήκον όμως να αιτιολογήσει την απόφασή της, όχι με
25 την παροχή οποιασδήποτε αιτιολογίας, αλλά με την παράθεση
γεγονότων που καθιστούν εύλογη τη μη υιοθέτηση της σύστασης
του Προϊσταμένου ώστε, τελικά, η απόφαση η οποία λαμβάνε-
ται να είναι λογικά επικτική.

25

30

5. Η συνέντευξη ρίπτει φως στην αξία των υποψηφίων. Παραμένει
όμως πάντα στοιχείο οριακής σημασίας για την κρίση της
"αξίας" υπαλλήλων με μακρά υπηρεσία. Η απόδοση τόσο μεγά-
λης σημασίας στη συνέντευξη, θα ανέτρεπε την υπηρεσία ως το
σταθερό βάθρο για την αποτίμηση της αξίας και γενικά των
ιδιοτήτων των δημόσιων υπαλλήλων για σκοπούς προαγωγής.

35

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

40

Parapetrou v. Republic, 2 R.S.C.C. 61,

Γεωργίου ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3827,

Makrides v. Republic (1983) 3 C.L.R. 622,

Republic v. Haris (1985) 3 C.L.R. 106,

Spanos v. Republic (1985) 3 C.L.R. 1826,

Σταύρου v. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 1476.

5

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προήχθηκε το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση Διευθυντή Βιομηχανίας στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας αντί των αιτητών.

10

Α. Παπαφιλίππου, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 634/92.

15

Αρ. Βρουωνίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 805/92.

Ρ. Βραχίμη - Πετρίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, Α', για τους Καθ' ων η αίτηση.

20

Γ. Τριανταφυλλίδης, για το Ενδιαφερόμενο μέρος Ολυμπία Στυλιανού.

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ο Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου (ο αιτητής στην Υπόθεση 634/92), ο Ιωάννης Μοδίτης (ο αιτητής στην Υπόθεση 805/92) και η Ολυμπία Στυλιανού (το ενδιαφερόμενο μέρος), λειτουργοί σε διαφορετικούς κλάδους της δημόσιας υπηρεσίας, υπέβαλαν αίτηση για προαγωγή στη θέση Διευθυντή Βιομηχανίας στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.

25

30

Η Συμβουλευτική Επιτροπή η οποία συστήθηκε για την αξιολόγηση των προσόντων των υποψηφίων και την προκαταρκτική εκτίμηση της καταλληλότητάς τους για προαγωγή, συμπεριέλαβε τόσο τους αιτητές όσο και το ενδιαφερόμενο μέρος μεταξύ των τεσσάρων υποψηφίων οι οποίοι κρίθηκαν οι πλέον κατάλληλοι και συστήθηκαν για προαγωγή. Η Συμβουλευτική Επιτροπή έκρινε ότι και οι τρεις κατείχαν τα προβλεπόμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα για διορισμό ή προαγωγή στην επίμαχη θέση, ενώ τα αποτελέσματα της προσωπικής συνέντευξης στην οποία κλήθηκαν οι υποψήφιοι, φέρουν το ενδιαφερόμενο μέρος ως "Εξαιρετή", τον αιτητή Μοδίτη ως "Πάρα Πολύ Καλό" και τον αιτητή Χατζηκωνσταντίνου ως "Σχεδόν Πάρα Πολύ Κα-

35

40

λό". Η Ε.Δ.Υ. επέξέτεινε τον κατάλογο που υπέβαλε η Συμβουλευτική Επιτροπή, με την προσθήκη και πέμπτου υποψηφίου.

5 Όπως και η Συμβουλευτική Επιτροπή, έτσι και η Ε.Δ.Υ. υπέβαλε τους υποψηφίους σε ατομική προφορική εξέταση. Η συνέντευξη διενεργήθηκε στην παρουσία και με τη συμμετοχή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του κ. Αβραάμ Λούκα. Μετά την αξιολόγηση της απόδοσης των υποψηφίων από το Γενικό Διευθυντή (Ολυμπία Στυλιανού "Πάρα Πολύ Καλή", Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου "Πολύ Καλός" και Ιωάννης Μοδίτης "Πολύ Καλός"), ο τελευταίος υπέβαλε σύσταση για την επιλογή του Κωνσταντίνου Χατζηκωνσταντίνου, με το εξής αιτιολογικό: "Λαμβάνοντας υπόψη την έρευνα που έκαμα όσον αφορά τις ικανότητες των υποψηφίων να διευθύνουν προσωπικό, να προσεγγίζουν και δημιουργούν καλές και αρμονικές εργατικές σχέσεις, να κινητοποιούν ανθρώπινο δυναμικό κ.τ.λ., συστήνω το Χατζηκωνσταντίνου Κωνσταντίνο για τη θέση Διευθυντή Βιομηχανίας."

20 Είναι πρόδηλο ότι η πείρα των υποψηφίων διαδραμάτισε σημαίνοντα ρόλο στη διαμόρφωση της σύστασης του Προϊσταμένου του Τμήματος. Η έμφαση στον παράγοντα "πείρα" είναι κατανοητή ενόψει των καθηκόντων της θέσης η οποία θα πληρωνόταν. Το σχέδιο υπηρεσίας προβλέπει ότι ο διοριζόμενος θα προϊσταται της Υπηρεσίας Βιομηχανίας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, δηλαδή θα ασκεί τα καθήκοντα τμηματάρχη, ενός σημαίνοντα κλάδου του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας. Η πείρα εξάλλου, σε θέματα βιομηχανικής και οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και η διοικητική πείρα, προβλέπονται ως απαραίτητα προσόντα για διορισμό ή προαγωγή στην επίμαχη θέση.

Οι τρεις υποψήφιοι αξιολογήθηκαν από την Ε.Δ.Υ. ως εξής:

35	Ολυμπία Στυλιανού	—	Εξαιρέτη
	Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου	—	Πολύ Καλός
	Ιωάννης Μοδίτης	—	Εξαιρέτος

40 Μετά την αξιολόγηση της απόδοσης των υποψηφίων, η Ε.Δ.Υ. εξέτασε, όπως αναφέρεται στα πρακτικά, κατά πόσο οι υποψήφιοι κατείχαν την απαιτούμενη από την παράγραφο 3(3) του σχεδίου υπηρεσίας πείρα ("Δεκάχρονη τουλάχιστο πείρα σε θέματα βιομηχανικής και οικονομικής αναπτύξεως από την οποία πεντάχρονη τουλάχιστο διοικητική πείρα"). Έκριναν ότι και οι τρεις υποψήφιοι, περιλαμβανομένου και του ενδιαφερόμενου μέρους, κα-

τείχαν την απαιτούμενη πείρα. Τα στοιχεία στα οποία βάσιαν την απόφασή τους δεν αποκαλύπτονται στο πρακτικό της Ε.Δ.Υ.: αφήνεται να νοηθεί ότι η κατοχή του προσόντος αυτού τεκμηριώνεται από τα υπηρεσιακά στοιχεία των υποψηφίων που είχε ενώπιόν της. Δε φαίνεται να προσήλκυσε την προσοχή των μελών της Ε.Δ.Υ. η διαπίστωση που περιέχεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις της Ολυμπίας Στυλιανού ότι μέχρι το 1989 τα καθήκοντα που ασκούσε δεν περιλάμβαναν ούτε την εποπτεία ούτε την οργάνωση ή κατεύθυνση προσωπικού· επομένως δε βαθμολογείται κάτω από το κεφάλαιο "Διευθυντική/Εποπτική Ικανότητας".

Η πλειοψηφία της Ε.Δ.Υ. (ο Πρόεδρος και δυο από τα μέλη της) επέλεξαν την Ολυμπία Στυλιανού ως την καταλληλότερη για προαγωγή λόγω αξίας, επιμαρτυρούμενης από τις εμπιστευτικές εκθέσεις αλλά κυρίως από τα αποτελέσματα της προφορικής εξέτασης (συνέντευξης) ενώπιον της Συμβουλευτικής Επιτροπής και της Ε.Δ.Υ.. Οι παράγοντες αυτοί κρίθηκε ότι αντιστάθμιζαν το πλεονέκτημα της σύστασης του Γενικού Διευθυντή και την υπεροχή του Κωνσταντίνου Χατζηκωνσταντίνου σε αρχαιότητα επεκτεινομένη σε δώδεκα χρόνια. Τα άλλα δυο μέλη της Ε.Δ.Υ. τάχθηκαν υπέρ της προαγωγής του Ιωάννη Μοδίτη τον οποίον έκριναν ως τον αξιότερο των υποψηφίων.

Η παρέκλιση από τη σύσταση του Γενικού Διευθυντή αιτιολογείται από την Ε.Δ.Υ. ως εξής:

(α) Η υπεροχή της Ολυμπίας Στυλιανού έναντι του συστηθέντος, σε αξία, όπως διαγράφεται από τα υπηρεσιακά της στοιχεία. Σύγκριση των εμπιστευτικών εκθέσεων των δυο υποψηφίων δεν αποκαλύπτει οποιαδήποτε ουσιαστική υπεροχή του ενδιαφερόμενου μέρους έναντι του Κωνσταντίνου Χατζηκωνσταντίνου. Η υπεροχή της στη βαθμολογία στις εμπιστευτικές εκθέσεις ήταν οριακή, ενώ η αξιολόγηση έγινε για υπηρεσία σε διαφορετικούς τομείς και από διαφορετικούς λειτουργούς.

(β) Η επίδοση της Ολυμπίας Στυλιανού κατά την προφορική εξέταση, αποτέλεσε το βασικό λόγο για την επιλογή της και το κύριο έρεισμα για την παρέκλιση από τη σύσταση του Γενικού Διευθυντή.

(γ) Η διαπίστωση κάποιου στοιχείου αντινομίας στη θέση του Γενικού Διευθυντή ο οποίος, αφενός, έκρινε την επίδοση της Ολυμπίας Στυλιανού καλύτερη κατά τη συνέντευξη ενώ, αφε-

τέρου, σύστησε τον Κωνσταντίνο Χατζηκωνσταντίνου.

Στο πρακτικό αναφέρεται:

5 "... Η σύσταση του Γενικού Διευθυντή δεν είναι αρκετή για να υπερνικήσει τα λοιπά κριτήρια, πολύ δε περισσότερο υπό το φως και της αξιολόγησης του ίδιου του Γενικού Διευθυντή."

10 Δε συμφωνώ ότι η σύσταση του Γενικού Διευθυντή περιέχει οποιαδήποτε αντίφαση ή ότι έρχεται σε σύγκρουση με την αξιολόγηση των υποψηφίων κατά τη συνέντευξη. Η επίδοση των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση συνιστά ένα από τα στοιχεία κρίσεως για τον προσδιορισμό της καταλληλότητας των υποψηφίων για διορισμό ή προαγωγή. Δεν είναι όμως το μόνο στοιχείο, 15 ούτε εξ αντικειμένου συνιστά καθοριστικό παράγοντα για τον προσδιορισμό της καταλληλότητας των υποψηφίων. Η σταδιοδρομία των υποψηφίων, όπως αποκαλύπτεται από τα υπηρεσιακά τους στοιχεία, αποτελεί παράγοντα μείζονος σημασίας για τον καθορισμό των ιδιοτήτων, της ικανότητας και της προσήλωσής τους στο καθήκον. Τα υπηρεσιακά στοιχεία, εφόσον η υπηρεσία καλύπτει εύλογο χρονικό διάστημα, καθρεπτίζουν με τον ασφαλέστερο 20 τρόπο τις ικανότητες και τα προσόντα των υποψηφίων. Στη σύστασή του ο Γενικός Διευθυντής δίνει ιδιαίτερη σημασία στη διοικητική πείρα ως στοιχείο ενέχον μεγάλη σημασία για τη διαμόρφωσή της. Όντως η πείρα και, ιδιαίτερα η διοικητική πείρα, συνιστούσε παράγοντα μεγάλης σπουδαιότητας για την εκπλήρωση των καθηκόντων της θέσης που θα πληρωνόταν και εύλογα μπορούσε να δοθεί βαρύτητα σ' αυτή από τον Προϊστάμενο του Τμήματος 25 στη διαμόρφωση της σύστασής του.

30 Ο ουσιαστικός λόγος για τον οποίο το ενδιαφερόμενο μέρος κρίθηκε ότι υπερείχε των ανθυποψηφίων της και επελέγη, ήταν η καλύτερη απόδοσή της κατά την προφορική εξέταση. Η συνέντευξη, όπως αναφέρεται στο πρακτικό, περιστράφηκε γύρω από τις γνώσεις, την κρίση, την προσωπικότητα και τις ικανότητες των υποψηφίων να ανταποκριθούν στα καθήκοντα και τις απαιτήσεις της θέσης. Δε φαίνεται η προφορική συνέντευξη να επεκτάθηκε σε διευκρίνιση της πείρας των υποψηφίων στους τομείς που καθορίζονται στην παράγραφο 3(3) του σχεδίου υπηρεσίας. Αν αυτό συνέβαινε, θα διαπιστωνόταν ότι η Ολυμπία Στυλιανού δεν ασκούσε 35 πριν το 1990 διοικητικά καθήκοντα όπως αυτά αναφέρονται στις εμπιστευτικές εκθέσεις κάτω από τον τίτλο "Διευθυντική/Εποπτική Ικανότης" ("Η ικανότης να διευθύνει και εποπτεύει προσωπικό, να συντονίζει και οργανώνει την εργασία και αξιοποιεί αποτελε-

σματικώς το εις την διάθεσιν του ανθρώπινον δυναμικόν"). Η πείρα των υποψηφίων δε φαίνεται να απασχόλησε ιδιαίτερα την Ε.Δ.Υ. είτε για τους σκοπούς διαπίστωσης των προσόντων τους, είτε της επάρκειάς τους για την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης. Και οι δυο προσφεύγοντες αμφισβητούν ότι η Ολυμπία Στυλιανού κατείχε το απαιτούμενο από την παράγραφο 3(3) του σχεδίου υπηρεσίας προσόν και προσβάλλουν το εύρημα της Ε.Δ.Υ. περί του αντιθέτου. Ο όρος "πείρα", όταν προσδιορίζεται ως απαραίτητο προσόν για διορισμό ή προαγωγή σε δημόσια θέση, ενέχει τη σημασία που αποδόθηκε σ' αυτόν στην απόφαση του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου *Theodoros G. Papapetrou v. Republic*, 2 R.S.C.C. 61, 70, 71:

"... The term 'experience' inevitably contains the notion of knowledge acquired through acting in a certain capacity and cannot be reasonably interpreted as amounting merely to knowledge acquired through observation and study. ..."

Σε ελεύθερη ελληνική μετάφραση: "Ο όρος 'πείρα' αναπόφευκτα περιλαμβάνει την έννοια της γνώσης η οποία αποκτάται μέσω υπηρεσίας σε συγκεκριμένη θέση και δεν μπορεί εύλογα να ερμηνευθεί ως συνεπαγόμενος μόνο γνώση η οποία αποκτάται μέσα από την παρατήρηση και τη μελέτη."

Η "πείρα" είναι έννοια συνυφασμένη με την πρακτική άσκηση και όχι με τη θεωρητική κατάρτιση για τις προδιαγραφές άσκησης συγκεκριμένων καθηκόντων. Στην τελική της αγόρευση η δικηγόρος της Δημοκρατίας υπέβαλε ότι η διοικητική πείρα μπορεί να τεκμηριωθεί από την αξιολόγηση του υποψηφίου κάτω από τα σχετικά κεφάλαια των εμπιστευτικών εκθέσεων που αποκαλύπτουν την πείρα των υποψηφίων, θέση η οποία ευρίσκει έρεισμα στη νομολογία [βλ. *Γεωργίου v. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3827].

Διοικητική πείρα αποκτάται μέσω της άσκησης διοικητικών καθηκόντων. Πριν το 1990 η Ολυμπία Στυλιανού δεν ασχούσε διοικητικά καθήκοντα και επομένως κατά τον κρίσιμο χρόνο (κατοχής των προσόντων) δεν είχε την απαιτούμενη πενταετή διοικητική πείρα. Ο όρος "Ηγετική Ικανότης" με την έννοια που αποδίδεται σ' αυτό το πλαίσιο των εμπιστευτικών εκθέσεων, δε συναρτάται με διοικητική πείρα αλλά με τη δύναμη της προνοητικότητας και τις προοπτικές του μέλλοντος. Υπό το πρίσμα των στοιχείων του φακέλου της Ολυμπίας Στυλιανού, διαπιστώνω ότι η διοικητική πείρα την οποία είχε κατά τον κρίσιμο χρόνο για τον προσδιορισμό

των προσόντων των υποψηφίων, περιοριζόταν σε δυο έτη. Το εύρημα της Ε.Δ.Υ. περί του αντιθέτου, κρίνεται ανυπόστατο. Η μη κατοχή ενός απαραίτητου προσόντος καθιστούσε την υποψηφιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους απαράδεκτη και κατ' επέκταση την απόφαση για το διορισμό της άκυρη. Η κατάληξη αυτή δικαιώνει τους αιτητές και στις δυο προσφυγές.

Και προσοντούχος να ήταν η Ολυμπία Στυλιανού, ο διορισμός της και πάλι θα έπρεπε να ακυρωθεί στο πλαίσιο της προσφυγής του Κωνσταντίνου Χατζηκωνσταντίνου επειδή -

- (α) η Ε.Δ.Υ. δεν απέδωσε τη δέουσα βαρύτητα στη σύσταση του Γενικού Διευθυντή και,
- 15 (β) η αιτιολογία που παρατέθηκε δε στοιχειοθετεί βάσιμο λόγο για τη μη υιοθέτησή της.

Όπως έχουμε επισημάνει, η Ε.Δ.Υ. έκρινε ότι υπήρχε κάποια αντίφαση στη σύσταση του Γενικού Διευθυντή η οποία ήταν ανυπαρκτη. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος είναι, όπως έχει επανειλημμένα ειπωθεί, σε μοναδική θέση να κρίνει τις λειτουργικές ανάγκες της υπηρεσίας και γι' αυτό η σύστασή του ενέχει μεγάλη βαρύτητα [βλ. μεταξύ άλλων, *Makrides v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 622, 632, και *Republic v. Haris* (1985) 3 C.L.R. 106].

25 Ενόψει των καθηκόντων που θα εκαλείτο να εκτελέσει ο υποψήφιος που θα επιλεγόταν - ευρεία πείρα, γενικά και, διοικητική ειδικά - συνιστούσε παράγοντα μεγάλης σπουδαιότητας για την επιτυχή εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης.

30 Η Ε.Δ.Υ. λειτούργησε κάτω από πλάνη κρίνοντας ότι τα υπηρεσιακά στοιχεία της Ολυμπίας Στυλιανού την έφεραν να υπερρέχει αισθητά σε αξία του Κωνσταντίνου Χατζηκωνσταντίνου. Ήταν και οι δυο πολύ καλοί υπάλληλοι που υπηρετούσαν σε διαφορετικά τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας, με αξιώσεις για

35 ανέλιξη. Η σύσταση του Γενικού Διευθυντή συνιστούσε ανεξάρτητο δείκτη αξίας (βλ. μεταξύ άλλων *Spanos v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 1826, 1831) ο οποίος ενίσχυε τη θέση του Κωνσταντίνου Χατζηκωνσταντίνου στον παράγοντα "αξία". Το στοιχείο αυτό ουσιαστικά παραγνωρίστηκε από την Ε.Δ.Υ..

40 Η βαρύτητα την οποία ενέχει η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος δεν εξουδετερώνει τη διακριτική ευχέρεια της Ε.Δ.Υ. να επιλέξει τον καταλληλότερο κατά την κρίση της υποψήφιο. Έχει καθήκον όμως να αιτιολογήσει την απόφασή της.

όχι με την παροχή οποιασδήποτε αιτιολογίας αλλά με την παροχή γεγονότων που καθιστούν εύλογη τη μη υιοθέτηση της σύστασης του Προϊσταμένου ώστε, τελικά, η απόφαση η οποία λαμβάνεται να είναι λογικά εφικτή [βλ. *Σταύρου v. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1476].

5

Εκτός από την υποτίμηση της σύστασης του Γενικού Διευθυντή, η Ε.Δ.Υ. έδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στα αποτελέσματα της προφορικής εξέτασης. Τα αποτελέσματα της συνέντευξης αποτέλεσαν τον ουσιαστικό λόγο για την παρέκλιση της Ε.Δ.Υ. από τη σύσταση του Γενικού Διευθυντή. Η προφορική εξέταση αφέθη ουσιαστικά να επισκιάσει τη σταδιοδρομία των υποψηφίων ως το βασικό στοιχείο για την κρίση των ικανοτήτων και διεκδικήσεών τους για προαγωγή. Αυτό συνιστούσε σφάλμα. Η συνέντευξη ρίπτει φως στην αξία των υποψηφίων· παραμένει όμως πάντα στοιχείο οριακής σημασίας για την κρίση της "αξίας" υπαλλήλων με μακρά υπηρεσία. Η απόδοση τόσο μεγάλης σημασίας στη συνέντευξη θα ανέτρεπε την υπηρεσία ως το σταθερό βάθος για την αποτίμηση της αξίας και γενικά των ιδιοτήτων των δημόσιων υπαλλήλων για σκοπούς προαγωγής.

10

15

20

Καταλήγω ότι η αιτιολογία η οποία παρέχεται για παρέκλιση από τη σύσταση του Γενικού Διευθυντή δεν είναι ικανοποιητική για τους λόγους που έχουν εξηγηθεί.

25

Ενόψει της απόφασης στην οποία έχω αχθεί, δεν κρίνω πρόπον να διερευνήσω τους υπόλοιπους λόγους που έχουν προβληθεί από τους δυο αιτητές για ακύρωση του διορισμού της Ολυμπίας Στυλιανού και οι οποίοι αναφέρονται κατά κύριο λόγο στα συγκριτικά στοιχεία των υποψηφίων.

30

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν με έξοδα εις βάρος των καθ' ων η αίτηση.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται στην ολότητά της βάσει του Άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος.

35

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν με έξοδα.